

Handleplan i forbindelse med trivsels- og undervisningsmiljø undersøgelse 2017-2018

0.klasse

Vi vurderer at børnene har svaret meget impulsivt på spørgsmålene.

Fx, når vi spurgte, om der lugtede i klassen, var der flere børn, der snusede ind og svarede 'nej'.

Undersøgelsen lå under 2 mdr. efter skolestart, så flere af børnene var stadig usikre på, hvornår de var i skole eller SFO, og hvad frikvarter var.

Langt de fleste børn havde oplevet at føle sig alene og måske have ondt i maven eller hovedet.

Da børnene lige er begyndt i skole, og alt stadig er nyt spændende, er det ikke sikkert, at undersøgelsen ville vise det samme et halvt år inde i skoleåret.

Vi har efter undersøgelsen vurderet, at vi vil sætte fokus på venskab og social adfærd i klassen.

Vi vil arbejde med:

- At alle i klassen skal have mindst én god ven og føle tilhørsforhold til klassen
- Hvordan man taler til hinanden – siger til og fra

Metode:

- Klassemøde med børnemassage, lege og samtaler blandt andet ud fra Mary fondens 'Fri for mobberi'
- Fortsætte og udvikle samarbejdet med venskabsvennerne; fx ture, fællesspisning og hjælpe ordensduks fra venskabsklasserne.

1. klasse

Undersøgelsen blev udført i begyndelsen af skoleåret, og vi synes det er tidligt at lave en undersøgelse for trivsel- og undervisningsmiljø på dette tidspunkt. Eleverne har på dette tidspunkt ikke lært hverken lokaler eller lærere at kende endnu, hvilket vi tror har betydning for undersøgelsens resultat. De har desuden ikke lært at læse og skrive endnu, og selvom undersøgelsen blev læst op, var det svært for eleverne at gennemskue spørgsmålene. Mange af eleverne forstod ikke undersøgelsens opbygning og svarede derfor forkert.

På baggrund af undersøgelsen vil vi fremtidigt arbejde med følgende fokusområder:

- Føler du dig alene?
Her har vi fra skoleårets begyndelse implementeret legegrupper i klassen. Der er 4-5 børn i hver legegruppe, og grupperne skifter fra uge til uge. Ved dette tidspunkt (undersøgelsens) var der ikke så fast en struktur omkring reglerne for legegrupperne, og eleverne skulle lære at være i grupperne. Vi har siden hen oplevet stor succes og fremgang, og vi vil fortsætte med dette tiltag
- Er det svært at høre, hvad læreren siger i timerne, og bliver du forstyrret af larm i timerne?
Vi tror, at eleverne skulle vænne sig til os, og måden vi underviser på. De skulle også lære vores 'stillesignaler'. Eleverne arbejder hele tiden med, at der skal være arbejdsro i timerne, men samtidig plads til at summe. Vi har forskellige stillesignaler, som eleverne kender til, og de ved, at selvom de er forskellige, så betyder de altid det samme.

- Har du ondt i maven, når du er i skole?
Vi har haft en del sygdom i klassen med blandt andet ondt i maven og ondt i hovedet. Eleverne kan godt have misforstået spørgsmålet og svaret bogstavligt på det.
- Er toiletterne på skolen rene?
Toiletterne deles med 6 andre klasser, hvilket selvfølgelig betyder, at de nogle gange ikke er hyggelige at besøge – måske er det derfor, at nogle af vores elever har ondt i maven. Dette er noget vi kommer til at tale om; hvordan holder vi selv toiletterne rene?

Vi kommer til at arbejde med ovenstående fokuspunkter i både vores trivselstimer, men selvfølgelig også i de øvrige timer.

2. klasse

2.a

Vi har valgt at arbejde med følgende tre spørgsmål (fokuspunkter), som vil være temaer i trivselstimen:

- Tror du at de andre børn i klassen kan lide dig?
Vi kan desværre ikke se de specifikke besvarelser, men har valgt dette punkt, da vi synes, det er vigtigt, at eleverne føler sig godt tilpas i klassen.
- Har du ondt i maven/hovedet, når du er i skole?
Vi har i klassen oplevet at flere elever tit klager over ondt i hovedet/maven. Vi vil indkalde de pågældende elevers forældre til en trivselssamtale.
- Bliver du forstyrret af larm i timerne?
Vi vil have ekstra fokus på dette i den kommende tid og har i den forbindelse lavet nedenstående plan:

Kort problemstilling: En gruppe drenge i klassen skaber for ofte uro i undervisningen. De afbryder, snakker og stopper ikke, når de bliver bedt om det.

Hypotese: Det vil hjælpe drengene, at der er helt ens regler i alle timer hos alle lærere. Drengene oplever i øjeblikket ikke, at der er nogle konsekvenser ved ikke at følge lærernes beskeder. Hvis der er en konsekvens af ikke at gøre som der bliver sagt, vil drengene holde op med at forstyrre.

Mål: Der skal være færre forstyrrelser og mindre uro i timerne. Drengene skal respektere og handle efter de beskeder lærerne giver.

Tiltag: Hele teamet aftaler, hvad der helt konkret skal gøres både i forhold til at få ro, og når drengene ikke gør, hvad de bliver bedt om.

2.b

Følgende spørgsmål (fokuspunkter) er valgt ud og vil fremadrettet være temaer på klassemødet i den ugentlige trivselstime.

- Tror du de andre børn kan lide dig?
Vi har talt om, at man tit kan tro noget, men at det man tror, ikke altid er rigtigt. Konkret har de elever, der var i tvivl, om de andre børn kunne lide dem fået spurgt klassekammeraterne. Det kunne klassekammeraterne heldigvis godt, og de børn, der var i tvivl, blev meget glade.

- Har du ondt i maven, når du er i skole?
Vi har talt om, hvad der kan gøre, at man har ondt i maven. Elevernes svar har hjulpet os på vej:

- *Man kan savne sin far og mor*
- *Man kan have haft en dårlig morgen*
- *Man kan være alene i frikvarteret*
- *Opgaverne kan være for svære*
- *Man kan være syg*

Vi har herefter talt om, hvad man kan gøre, når man har ondt i maven. Elevernes forslag var:

- *Man kan prøve at tænke på noget andet*
- *Man kan sige det til lærerne eller sine kammerater, så de kan hjælpe én.*

- Bliver du forstyrret af larm i timerne?
I forvejen har vi fælles klasseregler, om at tale med små stemmer og har stort fokus på, hvordan den enkelte elev lærer og arbejder bedst. I 2.b har alle elever det bedst og lærer mest ifølge dem selv, når der er ro.
Lærerteamet oplever generelt, at der er meget ro i 2.b og er derfor lidt overrasket over elevernes svar. Vi har selv reflekteret over, at netop fordi vi italesætter arbejdsro så ofte, er det et stort opmærksomhedspunkt for eleverne. I samtalen med eleverne har vi igen talt om, hvad man hver især kan gøre for at holde støjniveauet nede:

- *Vi taler med små stemmer*
- *Vi sender nogle på gangen, når vi makkerlæser*
- *Den enkelte elev kan enten i den enkelte time eller for en periode sidde ved alenebord, når der arbejdes selvstændigt*

I den kommende tid tages spørgsmålet: *Er du bange for de andre børn griner ad dig i skolen?* op på klassemødet i trivselstimen.

Det er aftalt med 2.b, at ledelsen inden vinterferien giver flødeboller i en trivselstime, fordi eleverne er så søde ved hinanden. Generelt oplever vi som lærerteam, at 2.b er en meget velfungerende klasse, der for alderstrinnet kan arbejde ekstraordinært længe og koncentreret. Vi

oplever også, at der er få konflikter mellem eleverne indbyrdes, og at eleverne, når der er konflikter, er gode til at løse dem.

2.c

Følgende spørgsmål (fokuspunkter) er valgt ud og vil fremadrettet være temaer på klassemødet i den ugentlige trivselstime.

- Kan du koncentrere dig i timerne?
- Har du ondt i hovedet, når du er i skole?
- Bliver du forstyrret af larm i timerne

Tiltag:

- *Morgenbog og rolige aktiviteter om morgenen, som ikke forstyrrer*
- *Frikvarter er slut, når man går ind i klassen*
- *Opstilling på række uden lyd*
- *Man bliver på sin plads*

3. klasse

Med udgangspunkt i Klasserapporten for 3.B – Klassens resultat af 'Undersøgelse af trivsel- og undervisningsmiljø, har vi valgt at fokusere på følgende punkter:

- Social trivsel
Besvarelsenerne er stort set meget positive; men nogle få elever synes, at man godt kan hjælpe hinanden lidt mere i klassen samt undgå drillerier, der gør en ked af det.
Et par stykker er bange for at blive grinet ad.
- Faglig trivsel (herunder temaerne *støtte og inspiration* samt *ro og orden*)
På baggrund af besvarelsenerne her har vi valgt at fokusere på følgende:
 - Koncentration og ro i timerne
 - Evne til at forsøge at løse egne faglige udfordringer, evt. med inddragelse af sidekammerat
 - Større medbestemmelse til eleverne ved valg af emner m.m.
 - Variation i undervisningen

En del af eleverne har efterlyst mere medbestemmelse og variation i timerne samt udtrykt, at der er for meget støj i timerne

Øvrige fokuspunkter:

- Ondt i hovedet eller maven
- Indeklima og miljø – i klassen og på skolen generelt

Omkring ¼ af eleverne udtrykker, at de nogle gange har ondt i hovedet og i maven.

Mange efterlyser renere toiletter og bedre lugt i klassen.

Vi har allerede været inde på mange af ovennævnte problemstillinger i de sidste par måneders trivselstimer og vil fortsætte dette arbejde det næste stykke tid.

4. klasse

4.a

Vi har gennemgået trivselsundersøgelsen i 4.a både i teamet og med eleverne. I trivsel har vi talt om alle de positive ting, som eleverne havde svaret. Generelt var der god stemning i forhold til:

- Gode lærere og gode kammerater
- Ro i timerne
- Eleverne føler ro og at de lærer noget i timerne
- Eleverne føler sig trygge og trives. De har en god klasse.

Fremadrettet arbejder vi med det gode samarbejde og en fortsat stor faglig indsats.

4.b

Handleplan for 4.b på baggrund af undersøgelsen af trivsel- og undervisningsmiljøet i klassen

I første omgang vil vi som klasselærere gennemgå nedenstående udvalgte fokuspunkter med klassen, som vi synes er bemærkelsesværdige/bekymrende i forhold til elevernes trivsel:

- Social trivsel
 - *Er du glad for din klasse?*
 - *De fleste af eleverne i min klasse er venlige og hjælpsomme.*
 - *Andre elever accepterer mig, som jeg er.*
 - *Føler du dig ensom?*
- Faglig trivsel
 - *Kan du koncentrere dig i timerne?*
 - *Hvis jeg bliver forstyrret i undervisningen, kan jeg hurtigt koncentrere mig igen.*
- Støtte og inspiration
 - *Er du og dine klassekammerater med til at bestemme, hvad I skal arbejde med i klassen?*
 - *Lærerne sørger for, at elevernes idéer bliver brugt i undervisningen.*
- Ro og orden
 - *Hvis der er larm i klassen, kan lærerne hurtigt få skabt ro?*
- Øvrige spørgsmål fra trivselsmålingen
 - *Jeg synes, toiletterne på skolen er pæne og rene.*

- Supplerende spørgsmål om fysiske og æstetiske omgivelser
 - *Bliver du forstyrret i timerne?*
 - *Jeg synes godt om møblerne i min klasse (fx stole og borde)*

Dernæst vil vi sammen med eleverne udvælge de punkter, som vi stadig mener er bekymrende, og vi vil sætte fokus på dem i trivselstimerne i den kommende periode. Dette arbejde kan fx bestå i at vi sammen kommer frem til særlige regler, som skal hænge i klassen, og som vi løbende følger op på.

I forhold til spørgsmålene omkring rene toiletter og møblerne i klassen vil elevrådsrepræsentanterne i klassen bringe det videre til elevrådet.

Undersøgelsen er taget lige efter klassens forældremøde, hvor der var stor fokus på uro i vikartimer og på bestemte elevers forstyrrende adfærd. Heldigvis har vi mærket en markant forbedring siden dengang, og det håber vi også vil skinne igennem, når vi taler nærmere med eleverne om undersøgelsen.

5. klasse

Følgende spørgsmål (fokuspunkter) er valgt ud og vil fremadrettet være temaer på klassemødet i den ugentlige trivselstime.

- Er det svært at høre hvad læreren siger i timerne, og bliver du forstyrret af larm i timerne? Dette punkt har for nogle elever en stor betydning. Vi vil arbejde med problemet ud fra elevernes og vores eget synspunkt. Vi vil forsøge at forbedre forholdene med en styrket klasseledelse – fx gennem checklister, klare mål og regler, øget kommunikation med forældre samt elevernes selvevaluering på området. Eleverne skal have en øget bevidsthed om, at de faktisk selv ønsker bedre læringsmiljøer. Dette tages op i trivselstimerne.
- Er du bange for at blive til grin i skolen? Flere elever føler sig nervøse ved faglige præstationer. Vi vil forsøge at skabe forhold i undervisningen, hvor eleverne har mulighed for at arbejde mundtligt sammen i forskellige sammenhænge – ikke kun klassekontekst. Vi tænker eleverne gennem andre grupperinger end sædvanligt, får en øget mulighed for at udvikling af selvtillid, selvværd og lyst til at komme på banen i faglig sammenhæng. Forløbene vil være præget af tydelige mål – samt selvevaluering. Derudover vil emnet berøres i kommende trivselstimer.
- Føler du dig ensom? Når eleverne føles sig ensomme, indgår vi i et tæt samarbejde med forældrene og eleven. Vi laver en handleplan for den enkelte, hvor vi altid aftaler de næste trin, samt hvordan og hvornår vi evaluerer på fokusområderne.

Vi kommer til at arbejde med disse fokusområder i både vores trivselstimer, men selvfølgelig også i de øvrige timer. Vi har en ambition om, at evaluere disse områder igen senere på året, så vi dels

finder ud af, om vores tiltag har virket og dels om elevernes bevidsthed om problemstillingerne flytter noget.

Team 5

8. klasse

8.a

Spørgsmålene omkring det faglige og sociale i 8.a ser meget fine ud, så her lovede eleverne fremover at sige til, hvis de kommer i klemme i nogle af de situationer, som spørgsmålene kommer ind på.

Det eneste eleverne fra 8.a har udtrykt noget negativt om, er toiletforholdene. De er ikke så slemme, at de ikke kan/vil bruge dem, men de siger at rengøringen godt kan blive bedre, og at der af og til mangler toiletpapir og sæbe.

8.b

Der er kun et punkt, der stak en smule ud:

- Medbestemmelse i undervisningen
Eleverne vil gerne have indflydelse på fx ture ud af huset, koordinering af afleveringsopgaver, gruppearbejde/samarbejdspartnere og fælles indsats fra lærere i forhold til at skrive informationer ud på intra. Disse ting er ret konkrete og 'nemme' at arbejde med.

Vi bruger derfor flere klassemøder på at tale alle spørgsmålene igennem med fokus på:

- *At være en god kammerat*
- *At føle sig hørt/at andre lægger mærke til én, hvis man fx har en dårlig dag*
- *At turde ytre sig i forsamlinger*
- *At det er rigtig svært at vælge ungdomsuddannelse og skulle vejes og måles i forhold til uddannelsesparathedsvurdering, karakterer og prøver*

Generelt opfattede 8.b klassen som en god og tryk klasse, hvor der er plads til forskellighed.

9. klasse

Efter i teamet at have nærkigget elevernes besvarelser, valgte vi at fokusere på særligt to områder, som vi kunne se eleverne havde vurderet som værende områder, hvor der var plads til forbedring:

- Elevernes medbestemmelse i undervisningen
- Elevernes opfattelse af om undervisningen er "kedelig/rammer dem" og om de kan få hjælp og blive hjulpet videre med noget, de ikke kan finde ud af.

I forbindelse med det første punkt, var eleverne meget engagerede. Det var dog meget centreret omkring hvilke muligheder man havde for at klage over en lærer – hvilke veje man kan gå, hvis man synes at det fungerer dårligt i undervisningen. Det er en problematik, vi løbende har brugt tid på, da det er svært at få undervisningen til at fungere godt i et specifikt fag.

Det andet punkt, vi diskuterede grundigt, var undervisningen – om undervisningen ramte dem, eller om det ofte var enten for svært eller for let.

I 9.a spænder eleverne utroligt bredt mht. både engagement og evner, så det er meget vigtigt at differentiere undervisningen og bruge redskaber som holddeling, særligt pensum mm.

Debatten i klassen gik højt omkring forståelsen for, at man ikke altid stiller samme krav til alle, muligheden for at blive ekstra udfordret, kunne rumme hinandens forskelligheder og lave forsøg med udvidet/grundkursus etc.

Lærerne besluttede efter disse trivselssamtaler, herefter at lade undersøgelsen ligge, da vi vurderede, at den var ret positiv – især i forhold til relationerne lærer-elev og elev-elev. Vi valgte derfor at handleplanen for klassen måtte pege fremad mod vores næste 6. klasser, hvor vi som team skal være mere opmærksomme på især holddeling og differentiering. Denne klasse (9.a) havde mest brug for bedre koordinering af lektier, så de ikke druknede, samt nogle gode sociale arrangementer, så alt ikke ender op i eksamenssnak, uddannelsesplaner og fokus på karakterer.

10. klasse

Handleplan i forhold til 10. klasse Sankt Annæ Skole på baggrund af trivels- og undervisningsmiljøundersøgelse.

I undersøgelsen er der nogle spørgsmål, der er værd at have fokus på:

- Føler du dig mobbet?
Her er der flere, der har svaret 'meget tit'. I forhold til dette har vi i trivsel haft samtaler om flere aspekter af mobberi. Vi snakker løbende om vores valg af ord, når vi taler til hinanden, og hvilke konsekvenser det kan have at snakke med et grimt eller hårdt sprog. Eleverne i 10. klasse er meget selvbevidste omkring dette og gør samtidig opmærksom på, at det er en del af jargonen i klassen.

Vi har derudover haft classesamtaler om, når elever kommer med kommentarer til hinanden enten i undervisningen eller uden for skolen. Vores indgangsvinkel var her nysgerrighed i forhold til at forstå, hvad der lå bag. Klassen bad mig se deres kommunikation som et udtryk for en fællesskabsfølelse. I den forbindelse snakkede vi også om betydningen af at sige fra, og om hvordan man skal reagere på det.

Generelt arbejder vi, i trivsel i 10. klasse, med at skabe en kultur, hvor man kan give udtryk for sin mening uden at møde kommentarer, der kan opfattes som hårde eller nedladende – om det så gælder alt fra rengøring eller skolearbejde. Vi snakker løbende om effekten af at blive mødt af 'dumme kommentarer', som måske sendes afsted positivt, men som opfattes

negativt. Dertil har vi snakket om forskellen på afsenderens intention og modtagernes opfattelse.

Trivsels- og undervisningsmiljøundersøgelsen viser tydeligt, at der er flere, der føler sig mobbet i klassen i forhold til hvor mange, der synes, at de selv mobber. Dette tyder på, at der er behov for at have fokus på denne indgangsvinkel hele året rundt som en fast del af trivsel – således også i fremtidige 10. klasser.

Da 10. klasse er en sammensætning af børn fra Sankt Annæ Skole og andre skoler med forskellige værdier, har vi delt vores erfaringer fra tidligere oplevelser. Generelt har der været et behov for at samle børnene og dele vores erfaringer og løsningsforslag.

Vi tager ofte fat i emner, når de sker og efter relevans. Blandt andet arbejder vi løbende med, hvordan man bruger sin mobiltelefon, især set i lyset af den forestående sag i medierne med deling af børneporno på diverse kommunikations-apps. I den forbindelse gav eleverne udtryk for, at de synes, at mobilforbuddet på skolen er unødvendigt. Undervisningen i dansk og trivsel er derfor tilrettelagt i forhold til, *hvordan* man bruger sin mobiltelefon, i stedet for at have fokus på at de *ikke* må bruge den.

Undersøgelsen viser også, at der var utilfredshed med møblerne på skolen. Siden da har vi fået to sofaer i lokalet, som bliver flittigt brugt i både pauser og timer.

Pt. har vi fokus på at eleverne skal tage ansvar for det fysiske lokale, som de befinder sig i. Det vil sige, at de selv skal rydde op efter sig selv, men også minde hinanden om at rydde op efter sig selv. Målsætningen er, at eleverne føler, at det er et fælles ansvar at holde rent i klasselokalet. Vi har således ryddet lokalet for overflødige møbler (undtagen sofaerne), således at der er én stol og ét bord pr. elev. Vi håber, at dette vil styrke koncentrationen og fjerne unødigt fyld i det fysiske rum.